

Wrocław
(Woj. Dolnośląskie)

**Kościół pw.
NMP na Piasku**
([opis kościoła](#))

HISTORIA KOŚCIOŁA NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY NA PIASKU

- 1109 PALATYN PIOTR WŁOSTOWICZ Z RODU LABĘDZIÓW, WIELKORZĄDCA ŚLĄSKA Z RAMIENIA BOLESŁAWA KRZYWOSTEGO I OPIEKUN JEGO SYNOW, SPROWADZA Z ARROUAISE ZAKONNIKÓW REGUŁY ŚW. AUGUSTYNA I OSADZA ICH W OKOLICY GORY SŁĘZY.
- 1128 W TYM CZASIE W REJONIE SOBÓTKI POWSTAJE BUDYNEK KLASZTORNY. Z NIENANYCH NAM POWODÓW AUGUSTYNIANE PRZEDNOŚA SIĘ DO WROCŁAWIA, PRZEJMUJĄC Z RAK KSIĘCIA W 1148R. OSTRÓW PIASKOWY, OPACCTWO I KLASZTOR POD WEZWANIEM NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY NA PIASKU.
- 1149 BISKUP WROCŁAWSKI WALTER POTWIERDZA ZAKONNIKOM POSIADANIE KOŚCIOŁÓW NA SOBÓTCE I NA WYSPIE PIASKO-WEJ WE WROCŁAWIU, WNOSI KSIĘ, ŻE W WYMIENIONYM CZASIE ISTNIAŁ JUŻ KOŚCIÓŁ POD WEZWANIEM NMP NA PIASKU ZBUDOWANY W STYLU ROMANSKIM.
- POL. POWSTANIE PIERWSZEGO KOŚCIOŁA ZAWODZIEMY FUNDACJI ŻONY PIOTRA WŁOSTOWICZA MARI I JEJ SYNA ŚWIĘTO-
SŁAWA ZACHOWANY DO DZISIAJ, NIEGDYS ZNAJDUJĄCY SIĘ W GŁÓWNYM PORTALU TEGO KOŚCIOŁA TYMPANON WMURO-
WANY JEST OBECNIE NAD WEJŚCIEM DO ZAKRYSTII W NAWIE PŁD. UCHODZI ON ZA NAJPIĘKNIEJSZY ZABYTEK POL-
SKIEJ SZUKI ROMANSKIEJ. PRZEDSTAWIA MATKĘ BOŻĄ Z DZIECIĄTKIEM W OTOCZENIU MARI WŁOSTOWICZOWEJ TRZY-
MAJĄCEJ W DŁONIACH MODEL ROMANSKIEGO KOŚCIOŁA ORAZ JEJ SYNA ŚWIĘTOSŁAWA KOŚCIÓŁ ROMANSKI PRZE-
TRWAŁ DO POL. XIV W.
- 1334 PO ROZEBRANIU KOŚCIOŁA ROMANSKIEGO AUGUSTYNIANE PRZYSTĘPUJĄ DO BUDOWY NA WYSPIE PIASKOWEJ KOŚCIOŁA
W STYLU GOTYCKIM.
- 1365 WYMIENIONY BUDOWNICZY PRZY KOŚCIELE NMP NA PIASKU, MAGISTER PESCO MURATOR BISKUP PRZECŁAW Z POGÓRZE-
LI POSWIECA NOWY KOŚCIÓŁ GOTYCKI TYPU HALOWEGO DAŁSZA ROZBUDOWA TRWAŁA ZA OPATA MIKOŁAJA HERDANA
(1395-1412), OPATA JODOKA Z GŁUCHOŁĄZ (1429-1447) I INNYCH.
- 1435 NABYCIE ORGANÓW OD MARCINA Z OPOŁA.
- 1439 URZĄDZENIE TABERNAKULUM PRZEZ WOLFGANGA Z WIEDNIA.
- 1450 UŁOŻENIE KAMIENNEJ POSADZKI.
- 1465 POSWIECENIE NOWEGO OLTARZA W CHORZE.
- POL. WYPOSAŻENIE KOŚCIOŁA W KAMIENIA, PÓDNOGOTYCKĄ CHRZCIELNICĘ (WARSZTAT DOMNIEMANY J. TAUCHENA, OKOŁO
XV W. 1500 R.).
- XVIII W. ROZBUDOWA I WYSTROJ KOŚCIOŁA ZA OPATA IGNACEGO II POHLA (1657-77), JANA VII SIVERTA (1677-1706).
- 1730 POŻAR KOŚCIOŁA, A NASTĘPNE ODBUDOWA W LATACH 1731-32.
- 1791 PONOWNY POŻAR KOŚCIOŁA.
- 1810 KASACJA ZAKONU KANONIKÓW REGULARNYCH NA PIASKU I PRZEKAZANIE KLASZTORU NA BIBLIOTEKĘ (EDYKT KRÓLA
PRUSKIEGO FRYDERYKA WILHELMA IV), PARAFIĘ PRZEJMUJĄ KSIĘŻA DIECEZJALNI.
- 1888-91 ODBUDOWA ŚWIĄTYNI.
- 1945 PODCZAS OBLĘŻENIA WROCŁAWIA, W WIELKANOC, POŻAR NISZCZY PRAWIE CAŁKOWICIE BAROKOWY WYSTROJ WNETRZA
KOŚCIOŁA, OLTARZE, ORGANY, DACH I SKLEPIENIA.
- 1945-50 POLSKIE WŁADZE PAŃSTWOWE ZABEZPIECZAJĄ KOŚCIÓŁ NMP PRZEZ ZAŁOŻENIE DACHU O KONSTRUKCJI STALOWEJ
I ODBUDOWĘ MURÓW ABSYDY PŁD.
- 1960 WEWNĘTRZNA ODBUDOWA, KTÓRA OBJĘŁA REKONSTRUKCJĘ SKLEPIENIA, ODSŁONIĘCIE I ZABEZPIECZENIE MURÓW ŚWIĄTYNI
Z XII-XIII W. ORAZ CZĘŚCIOWE ZESTAWIENIE LEKTORIUM I CHORU ZAKONNEGO, ODBYWAŁA SIĘ PO 1956R. STARANIEM KS.
ARCYBPA BOLESŁAWA KOMINKA SPALONE OLTARZE BAROKOWE ZASTĄPIŁO TRYPTYKAMI ŚREDNOWIECZNYMI, Z KTÓRYCH
GŁÓWNY NAJPIRAWDOPODOBNEJ POCHODZI Z TEJ ŚWIĄTYNI.
- 1965 POŁOŻENIE POSADZKI Z GRANITU I MARMURU (ŚLAWNIOWICKI „BIAŁA I ZIELONA MARIANNA”) NA POZIOMIE DAWNYCH
POSADZEK ŚREDNOWIECZNYCH. Z OKAZJI 20-LECIA PRACY KOŚCIOŁA NA ZIEMIACH ZACHODNICH UMIESZCZONO W BA-
ROKOWYM OLTARZU NAWY PŁN. OBRAZ M. BOSKIEJ Z MARIAMPOLĄ. UROCZYSTA INTRONIZACJA NASTĄPIŁA 2 IX 1965 R.
- 1966 OSADZENIE W PREZBITERIUM WITRAŻY PRZEDSTAWIAJĄCYCH SCENY Z NOWEGO TESTAMENTU - DZIEŁA TERESY RE-
KLEWSKIEJ.
- 1969 UMIESZCZENIE W KAPLICY ŚW. ANTONIEGO SZCZĄTKÓW KS. JANA SCHNEIDERA, WIKARIUSZA TUT KOŚCIOŁA W LATACH
1851-54, ZAŁOŻYCIELA ZGROMADZENIA SIOSTR MARI NIEPOKALANEJ WE WROCŁAWIU W 1854 R.
- 1970 KONTYNUACJA ODBUDOWY ŚWIĄTYNI, A ZWŁASZCZA KAPLICY W NAWIE PŁD. (NA MIEJSCU DAWNEJ ZAKRYSTII).
- 1981 ZAWIESZENIE W LEKTORIUM OBRAZÓW DROGI KRZYŻOWEJ.
- 1982 POSWIECENIE NOWYCH ORGANÓW UMIESZCZONYCH W KAPLICY NAWY PŁN.

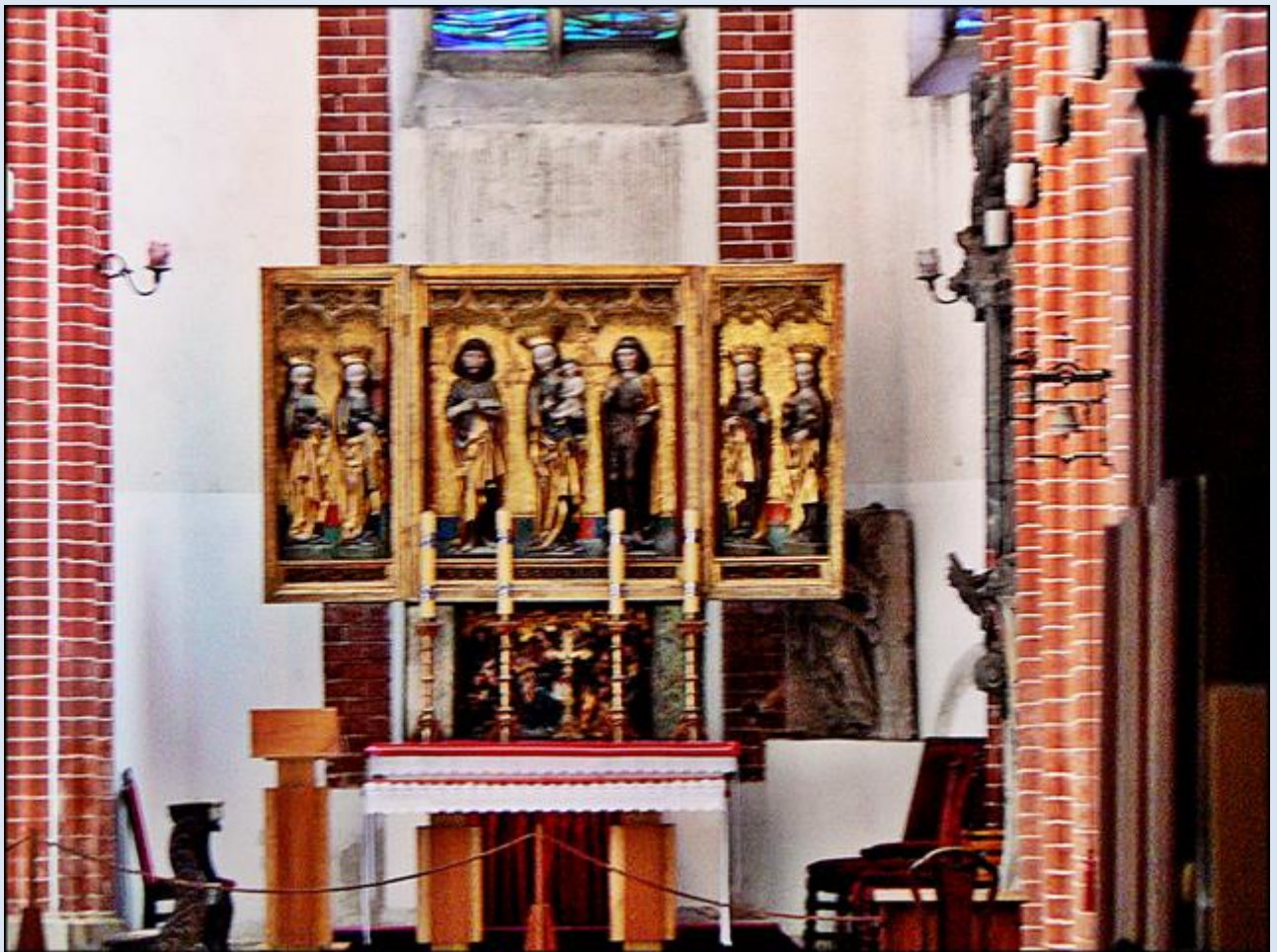

HISTORIA OBRAZU MATKI BOŻEJ MARIAMPOLSKIEJ HETMAŃSKIEJ • RYCERSKIEJ • ZWYCIEŃSKIEJ

1. Rocznik Archidiecezji Łwowskiej z lat 1930, 1932, 1936 podaje, że w głównym ołtarzu kościoła parafialnego w MARIAMPOLU koło Halicza mieli się słynący łaskami obraz MATKI BOSKIEJ z XV wieku.
2. Obraz MATKI BOSKIEJ MARIAMPOLSKIEJ malowany na płótnie przedstawia JĄ w popierzu z PANEM JEZUSEM na ręku. Całość pokryta jest srebrną sukienką. Głowa MATKI BOŻEJ i PANA JEZUSA uwieczniona są koronami. Pochodzenie obrazu nie jest ustalone.
3. Stanisław Jan Jabłonowski hetman wielki koronny 1634-1702 miał przy sobie ten obraz w czasie wypraw wojennych i modlił się przed nim z Rycerstwem polskim - stąd nazwa „MATKA BOSKA HETMAŃSKA” lub „MATKA BOSKA RYCERSKA”. W roku 1683 po odniesionym zwycięstwie, pod Wiedniem, gdzie był ten obraz z Wojskiem Polskim, przyjęła też doń nazwa „MATKA BOSKA ZWYCIEŃSKA”.
4. W roku 1691 na cześć Matki Bożej hetman Jabłonowski przemianował osadę z zamkiem obronionym nad Dniestrem na miasto MARIAMPOL Jan Gród Maryi.
5. W roku 1726 ustanowiono w mieście parafię pod wezwaniem Trójcy Św. a w głównym ołtarzu kościoła umieszczono obraz MATKI BOSKIEJ HETMAŃSKIEJ, który tu zastąpił niezwykłymi łaskami i znakami - świadczą o tym liczne wota i kosztowności.
6. Wierni modlą się do MATKI BOSKIEJ MARIAMPOLSKIEJ i są przeświadczeni, że leczą DNA najniebezpieczniejsze choroby, ratuje łonących w Dniestrze, wzywają JĄ jako Wspomożenną wiarych, Pocieszycielkę strapionych, Ucieczkę grzesznym. Na odpust przybývają palnicy z okolic: Delatyn, Halicz, Jezierzół, Kokołnik, Meducha, Uście Zielone i innych.
7. Z roku 1733 wzmianka źródłowa: Obraz Matki Bożej w Mariampolu uznany jest za cudowny. W roku 1733 Komisja duchowna stwierdza, że wieroi za pośrednictwem MATKI BOŻEJ otrzymują szczególnie pomoc, a z roku 1750 pochodzi dokument cudownego uzdrowienia.
8. Ks. Wojciech Bieliński 1752-1788 - urządza maryjne nabożeństwa i proceje - obogacił sukienkę dużą ilością srebra i drogich kamieni.
9. Ks. Marcin Bosak 1920-1941 rozpoczął budowę pomnikowego Kaścioła NAJŚWIĘTSZEJ MARIIPANNY jako Sanktuarium MATKI BOSKIEJ MARIAMPOLSKIEJ. Do wojny 1939 roku świątynia stała pod dachem w stanie surowym.

• 15.VI.1927 roku wobec całej gromy operacyjnej Wojska Polskiego w czasie manewrowej odprawy uroczyście Mszę św. przed obrazem MATKI BOSKIEJ MARIAMPOLSKIEJ z udziałem arcybiskupa wstąpił. Wygłosił kazanie, podkreślił rolę Obrazu MATKI BOSKIEJ HETMAŃSKIEJ w wyprawach wojennych dla obrony wiary, granic i ojczyzny. Wojsko Obronnej Polski w czasie od 1920 roku. • W roku 1936 konserwował Obraz J. Janiec • W 1937/38 wpał plakatowy pl. budowy Kaścioła. • W czasie poboru starego Kaścioła w 1938 roku Obraz MATKI BOŻEJ uroczyście wcał i został przeniesiony do Kaścioła ŚŚ Strychów. • 23.VIII.1941 roku wielki czciciel MARIIPANNY Smierci męczenników, białogłowy nabożeństwa.

10. W roku 1945 przeniesiono Obraz MATKI BOŻEJ MARIAMPOLSKIEJ z JEJ Grodu nad Dniestrem do WROCŁAWIA i umieszczono go w Kaplicy ŚŚ Mariawłoch • W roku 1961 Wytwórca Maryjne we Wrocławiu, a pod zdjęciem Obrazu MATKI BOSKIEJ MARIAMPOLSKIEJ napis: Obraz ten zwany Rycerskim wyodrębnił zawsze z Wojskiem Polskim szlachetni bracia. Czczeni byli wolał białobłoni i gwiazdy wpał w placówce MATKI BOŻEJ przez Kłosa JANA II. • W 1962 roku konserwacja obrazu przez K.Pacyna.

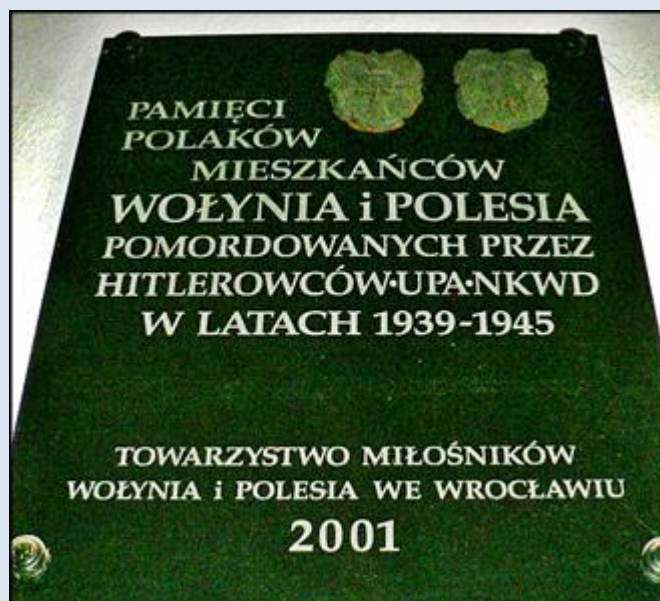
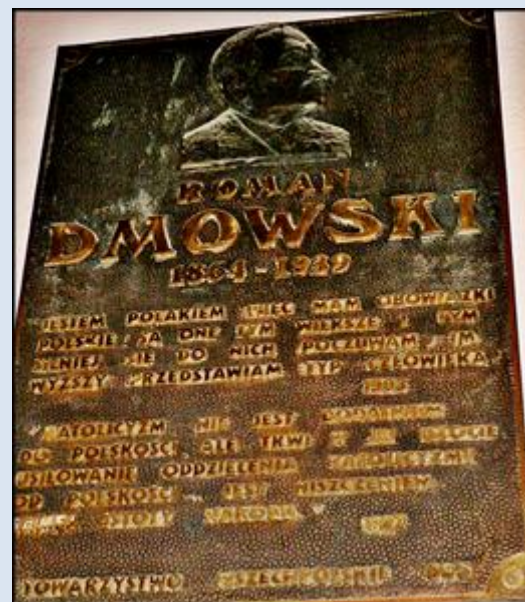
11. Przez całe 40-lecie brzo naprzetrwana część MATKI BOŻEJ MARIAMPOLSKIEJ we Wrocławiu, Wierci i parafii Mariampol rozprzeczono po całej Polsce pamięć o swojej Matce, mała się do WIELA co roku na KATEDZE BOSKA-SIEWNA przyjeżdżają gromadnie do Wrocławia pod JEJ Obraz, aby się swoj Opatrznością pomóc - polecić - wypłacać, a następnie też wypłacać się przed NĄ.

12. Dnia 2.II.1965 wobec Episkopatu Polski zebranego na Konferencji we Wrocławiu nastąpił akt intencjonalny Obrazu MATKI BOŻEJ MARIAMPOLSKIEJ do Kaścioła Mariawłoch na Placu. Odbył w nabożeństwie przed Obrazem odprawiano jest Msza św., nabożeństwa maryjne i różańcowe.

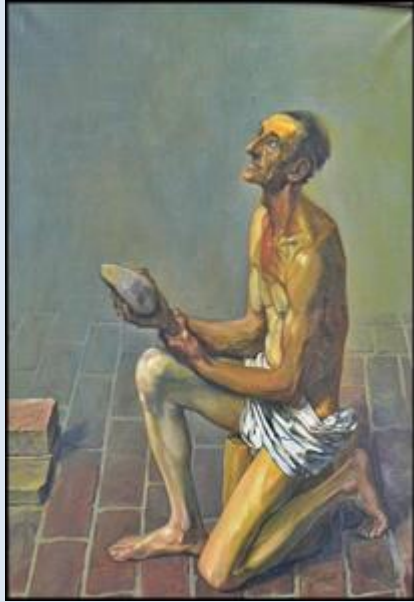
13. W roku 1961 biskup Wincenty Giban napisał i wydał książkę pt. MATKA BOSKA MARIAMPOLSKA we Wrocławiu. Wznowiła cenona polska publikacja z dopiskiem Obraz. W czwartym wydaniu w ostatnich latach ukazały się artykuły i zdjęcia o MATCE BOŻEJ MARIAMPOLSKIEJ - Pamięć i Zdolność Nowe Życie, Kalendarz, Księgarni Św. Wojciecha i inne.

W Dzień Św. Jani Paweł II bullą wydaną 30 marca 1984 r. zezwolił na ukończenie w tym imieniu Obrazu MATKI BOSKIEJ ZWYCIEŃSKIEJ w Kaściele na Placu we Wrocławiu. Dnia 10 września 1989 r. odbyła się uroczysta Koronacja cudownego Wizerunku z udziałem 10 Księży Kardynałów - Prymasa Polski Józefa Olejnika, Metropolity Wrocławskiego Henryka Gulbinowicza i Metropolity Kolibnowskiego Franciszka Macharskiego, jak również licznych przedstawicieli Episkopatu Polski i z zagranicy, duchowieństwa oraz wieloletnich czcicieli wizerunku.

KARDYNAŁ BOLESŁAW KOMIŃSKI
1903 - 1974

PRZEBACZAMY I PROSIMY O PRZEBACZENIE
WIR VERGEBEN UND BITTEN UM VERGEBUNG

zdjęcia: *Jan Nitecki*

zdjęcia w czerwonej obwódce zapożyczono z:
<http://fotoreporter24.s3.amazonaws.com/wp-content/uploads/2014/01/OT0550.jpg>
<https://historiamniejznanaipomniana.files.wordpress.com/2017/01/1947-48-wrocc582aw-ruiny-koc59bcio582a-najc59bwic499tszej-mari-panny-na-piasku.jpg>